

Trender og drivkrefter for
industrinæringene i nord

Krister Salamonsen, Handelshøgskolen i Bodø, Bodø 31. august

Industriell utvikling

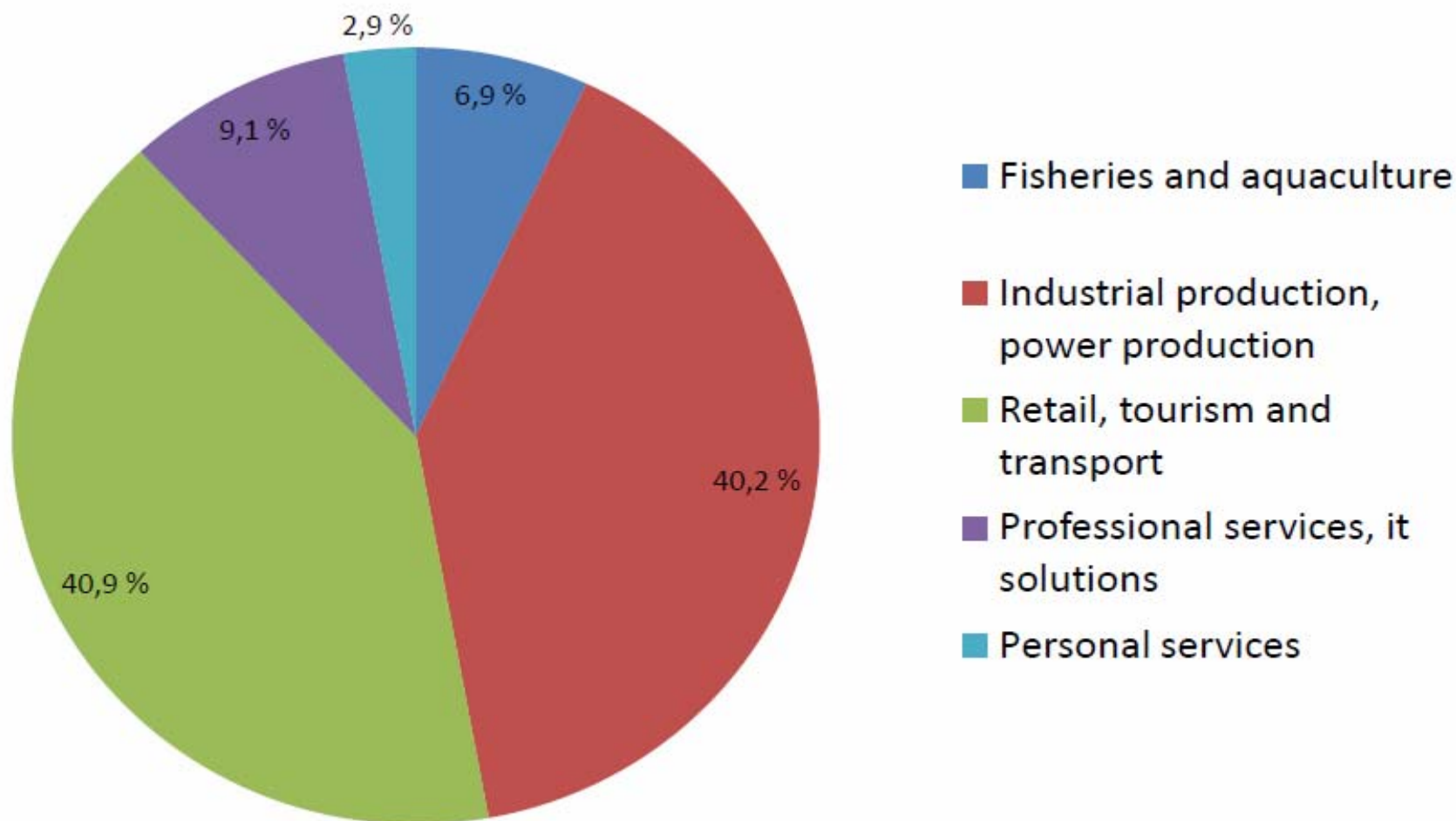
- Tilgjengeligheten av vannkraft og mineralforekomster
- Lange fiskeritradisjoner
- Gruveindustri
- Nå produseres langt flere metaller
- Aktivt arbeid for å imøtekomme miljøutfordringer i industriell produksjon
- Svært lang erfaring med internasjonal virksomhet – samt håndtering av omskiftende konjunkturer

- Landsdelens industri har i hovedsak et;
 - ✓ *Sterkt råvarefokus (metaller)*
 - ✓ *Sterkt næringsmiddelfokus (havbruk)*

- Generell breddeøkning i industriaktiviteter – som for eksempel hele verdikjeden innen fiskeoppdrett (eksisterte ikke i 1995)

Bransjefordelt omsetning, Nord-Norge (2009)

Kilde: Norges Bank

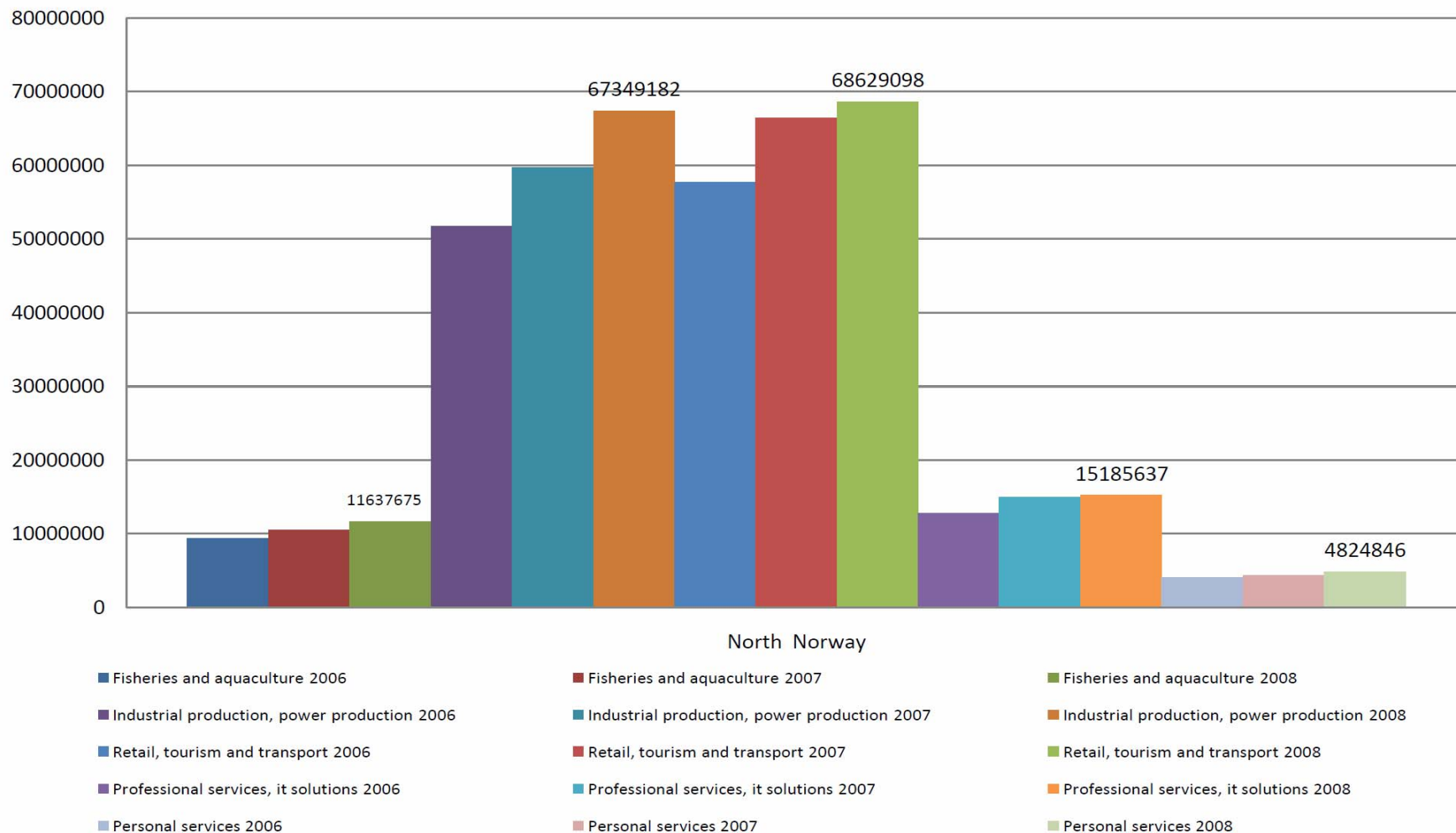
Nordland er den industrielle motoren i landsdelen

- **Industriell omsetning 2008;**
 - ✓ *Nordland – 46 mrd*
 - ✓ *Troms – 16 mrd*
 - ✓ *Finnmark – 7,9 mrd*
- **Total omsetning Nord-Norge; 69,9 mrd**
- **Nordland utgjør 66%**

De viktigste industrinæringene i landsdelen

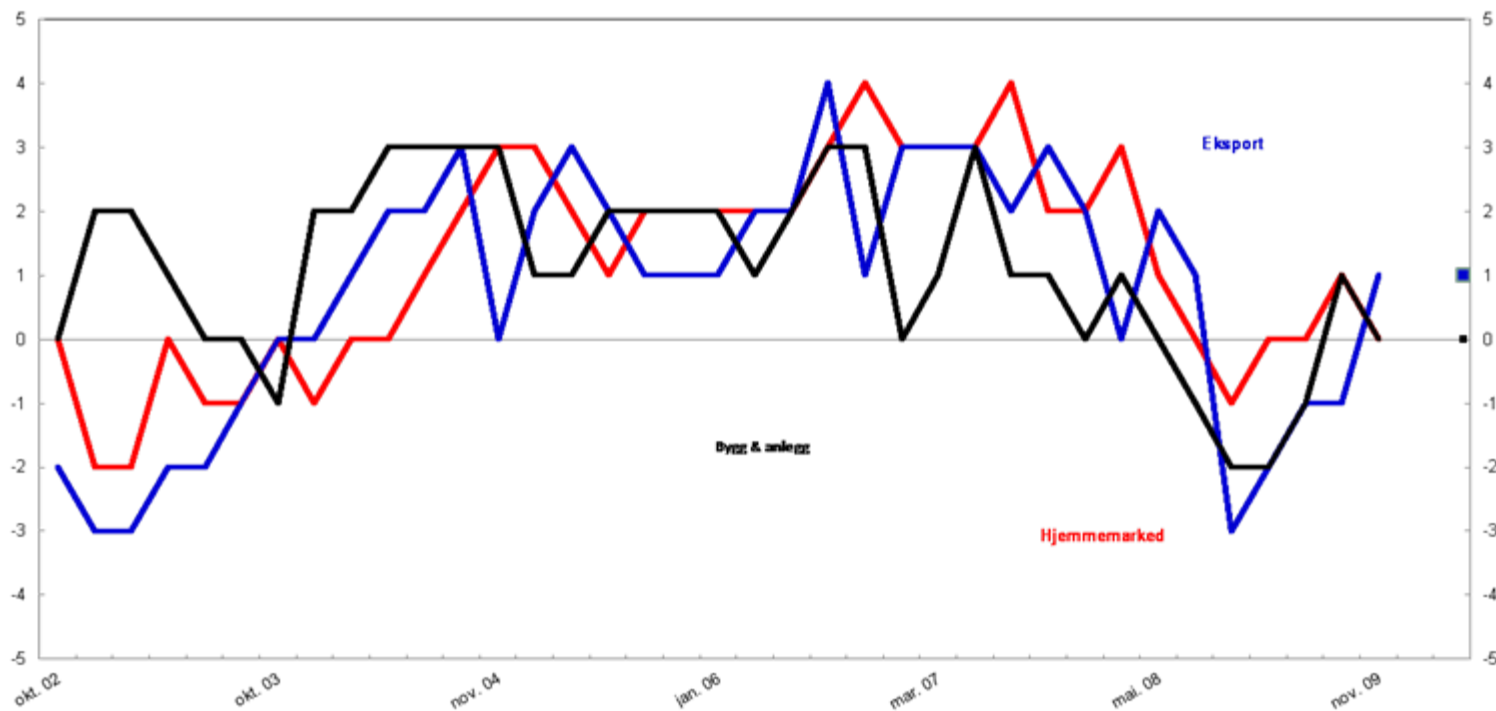
- **Kraftproduksjon**
 - ✓ *Vannkraft og potensiell fremtidig vindkraftproduksjon*
- **Prosess-/metallindustri**
 - ✓ *Smelteindustri*
- **Fiskeindustrien**
 - ✓ *Fiskeri*
 - ✓ *Slakteri*
- **Bergverksindustri**
 - ✓ *Syd-Varanger med gjenoppstart og tunge investeringer*
 - ✓ *Store malm og mineralressurser i øvrige regioner*
- **Innenlands trevareindustri**
- **Næringsmiddelindustrien**

Utviklingstrekk i ulike industrinæringer

Vekst i industriell produksjon

Vekst i produksjon
Industri og bygg&anlegg

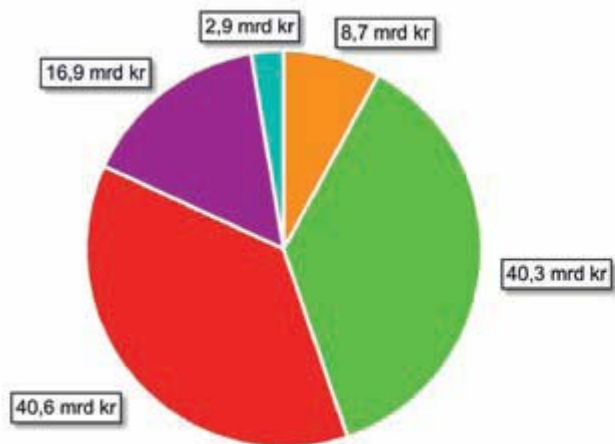

Potensielle muligheter

- **lilandføring av gass som innsatsfaktor i kraftkrevende industri**
- **Økt satsing på fornybare energikilder**
 - ✓ *Spesielt vindkraft*
 - ✓ *Nye muligheter for prosessindustrien (solcelleindustri)*
- **Petroleumsfunn og –utbygginger representerer også nye muligheter for landbasert industri**

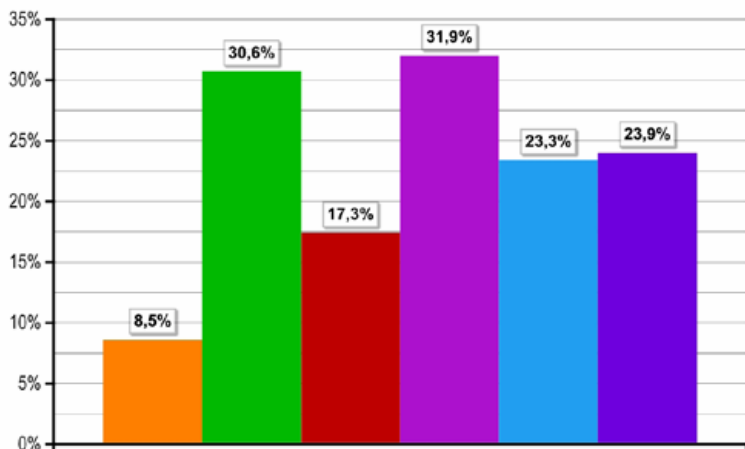
Utviklingstrekk i Nordland

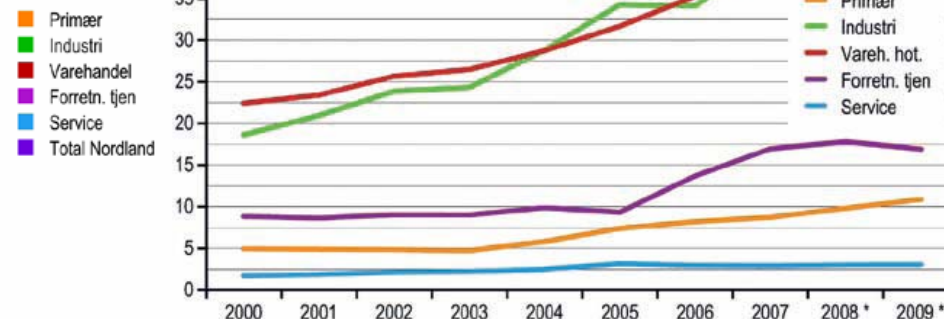
Omsetning i Nordland etter bransje

- Primærnæringer
- Industri, Olje, kraft, bygg og anlegg
- Varehandel, hotell, transport og tele
- Forretningsmessig tjenesteyting, eiendom og finans
- Service, offentlig og privat tjenesteyting

Omsetningsøkning siste fem år

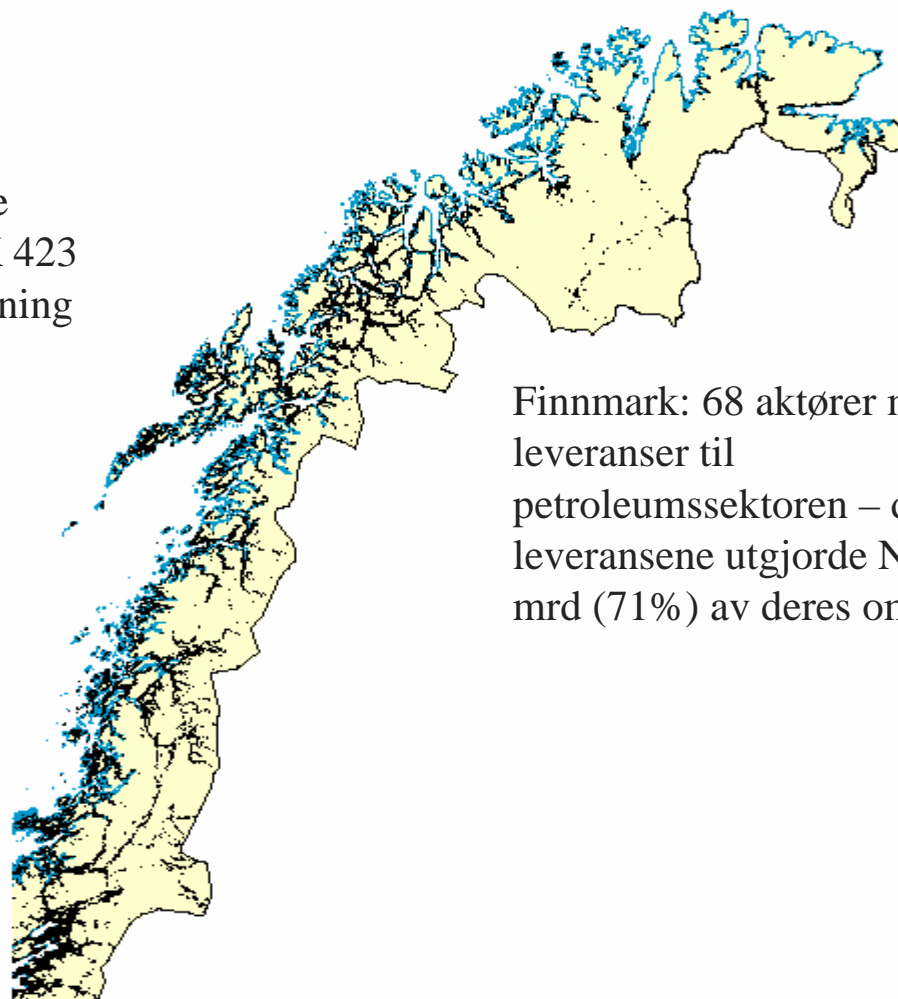
Omsetning i Nordland etter bransje

Leveranser i 2008

Troms: 59 aktører med leveranser til petroleumssektoren – disse leveransene utgjorde NOK 423 mill (18%) av deres omsetning

Nordland: 81 aktører med leveranser til petroleumssektoren – disse leveransene utgjorde NOK 1,5 mrd (20%) av deres omsetning

Finnmark: 68 aktører med leveranser til petroleumssektoren – disse leveransene utgjorde NOK 1,9 mrd (71%) av deres omsetning.

Nordnorsk leverandørindustri

- **Primært mulighetsbilde;**
 - ✓ *2 felt i drift; Norne (1997) og Snøhvit (2007)*
 - ✓ *2 under oppseiling; Skarv (2011) og Goliat (2013)*
- **Kjennetegn ved nordnorsk leverandørindustri**
 - ✓ *Mange relativt små aktører*
 - ✓ *Stor geografisk spredning*
 - ✓ *Partnerskap med større aktører*
 - ✓ *Større grad av lokalt og regionalt samarbeid*
 - ✓ *Dårlig fotfeste mot større prosjekt og utviklere*
 - ✓ *Oljeselskap er motvillige til å benytte lokale aktører*
 - ✓ *Lokal fordel*

Nordnorsk leverandørindustri

➤ **Utfordringer:**

- ✓ *Kontraksstrukturer*
- ✓ *Rekruttering av personell*
- ✓ *Manglende nettverk*
- ✓ *Lav egenkapital*
- ✓ *Liten aktivitet på sokkelen*

➤ **Men, det finnes flere suksesshistorier**

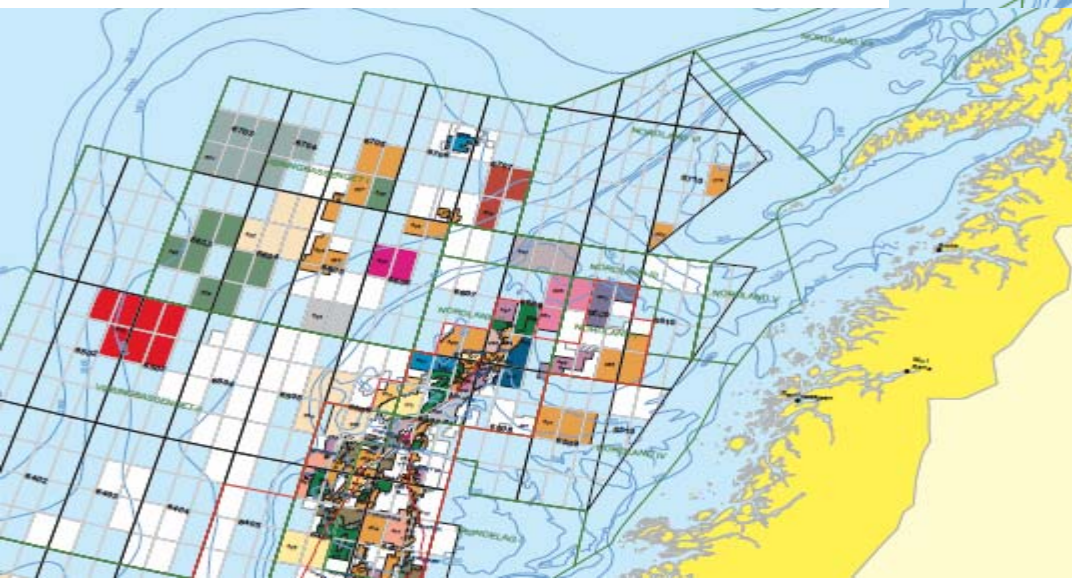
- ✓ *Nexans, Rapp Bomek, Norlense*

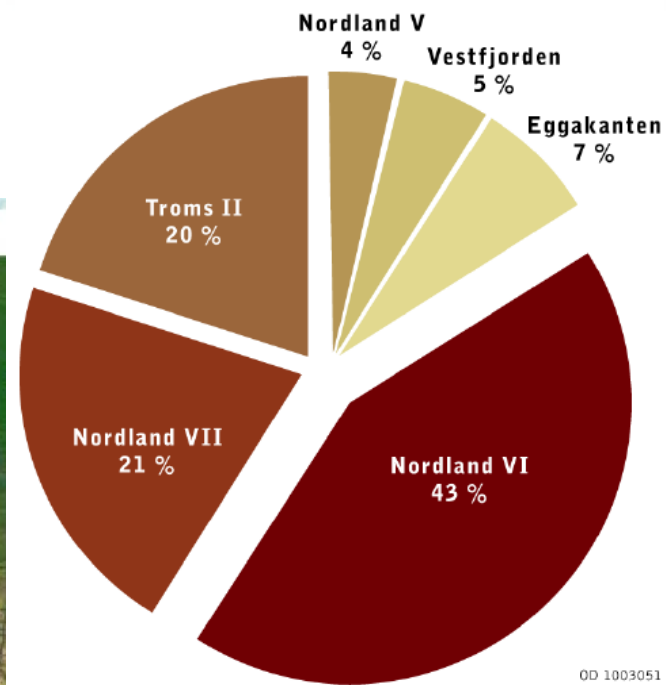
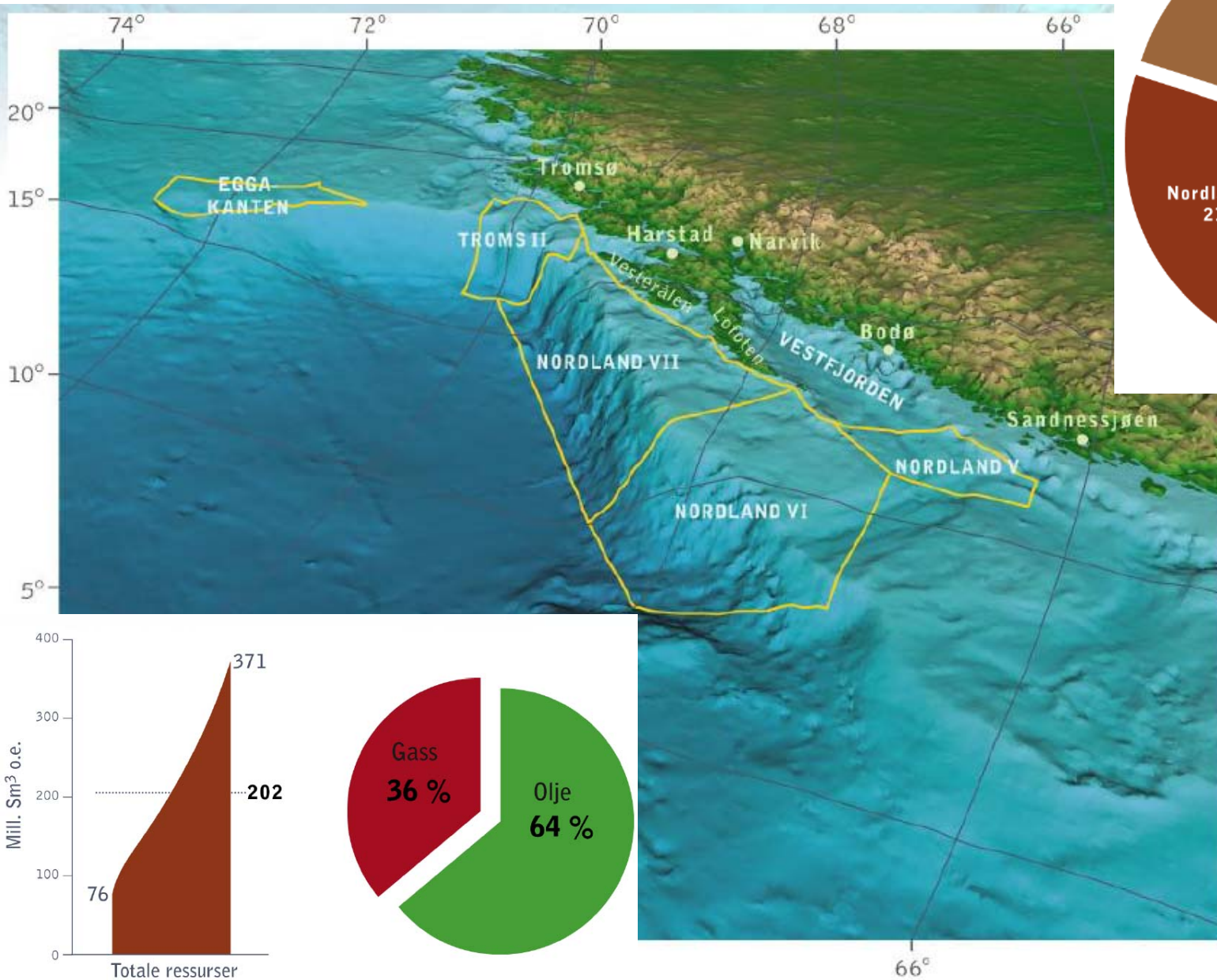
Betydelig mulighetsbilde

Barentshavet: 2.4 mrd Sm³ o.e.

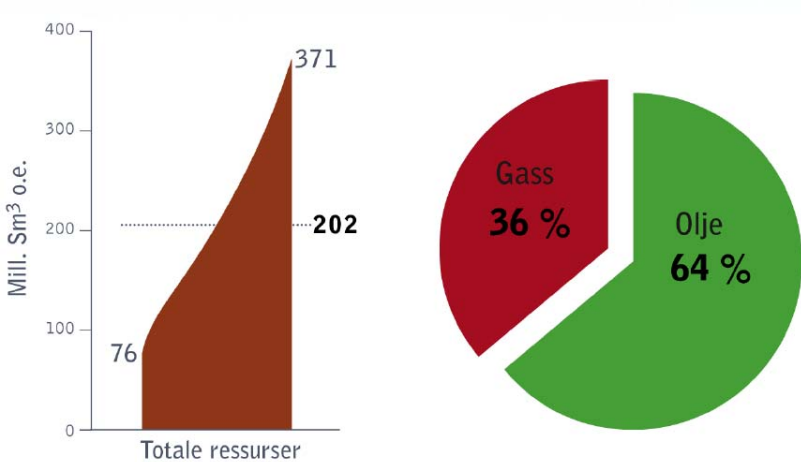
Norskehavet: 1.2 mrd Sm³ o.e.

Oljedirektoratets ressursrapport Nordland og Troms

OD 1003051

Kilde: OD

Bodo Graduate School of Business